

Brezprimeren političen triumf župana Lauscheta

Partizani odbili nemške napade

Zavezniška letalska sila pomaga partizanom v Dalmaciji

LONDON. — Komuniquej z glavnega stana armade generala Tita javlja, da so partizani četje odbile težke nemške napade v Bosni in na Hrvaškem. Daje se poročila, da so partizani v Črni gori ubili 50 Nemcev. Včeraj so zavezniški bombniki prizorili prvi večji napad na Split, ki se nahaja v rokah Nemcev. Napad je bil izvršen v podporo partizanskih sil, ki kontrolirajo zaledje Splita.

REPUBLIKANSKA ZMAKA V NEW YORKU

NEW YORK. — V državi New York se je včeraj volil podgovernor, in zmagal je republikanec Joe Hanley, ki je porazil demokrata Williama Haskell. Za te volitve je vladalo veliko zanimanje širom dežele, ker za republikanskim kandidatom stala stala governor Dewey in Wendell Willkie, dočim je demokratskega kandidata izrecno podprl predsednik Roosevelt.

Naši fantje-vojaki

Mr. in Mrs. Joe Fidel, 695 E. 157 St., sta dobila obvestilo od vojnega departmanta, da je bil njihov sin Joseph Frank Fidel, dobitelj k letalskemu zboru, ker da bo poslan v svrhu učenja vrakoplovstva v šolo na zapadni obali. Po končanih izpitih bo postal letalski pilot. Joseph je odšel k vojakom prostovoljno pred letom dni. Ob tej priliki je tudi poslal staršem domov vojni bond za \$175.00. Prijatelji mu lahko pišejo na sledeči naslov: A/c Joseph F. Fidel, 15874358, Squadron 25, Army Air Base, Santa Ana, Calif.

Mr. in Mrs. Anton Hosta, 13224 Carrington Ave., sta bila od vojnega departmanta obveščena, da se njiju sina Pvt. Albert W. Hosta, starega 22 let, pogreša v bitki v Italiji. Družina je prvotno dobila obvestilo, da je bil ranjen. K vojakom je odšel zadnjega decembra, prekomorja pa je bil poslan v a- priju.

NOVA ADAMIČEVA KNJIGA
V našem uradu si od danes naprej lahko nabavite najnovejšo knjigo izpod peresa Louisa Adamiča, "My Native Land". Cena knjige je \$3.75.

PREKOSIL JE SVOJ LASTNI PRED DVEMA LETOMA DOSEŽENI REKORD S 16 TISOČ GLASOVI

KAKO SO CLEVELANDČANI GLASovali ZA ŽUPANA:

FRANK J. LAUSCHE, demokrat 112,864
EDWARD C. STANTON, republikanec 45,955

Lauschetova večina: 66,909 — Glasov je bilo: 158,819

Frank J. Lausche, v Clevelandu rojeni sin slovenskih staršev-naseljencev, in prvi župan iz vrst takozvanih narodnostnih skupin, je včeraj zmagal v kampanji za ponovno izvolitev z izrekom tako ogromne zaupnice od strani clevelandskih prebivalcev kot je ni dobil še noben drug župan v zgodovini mesta.

Lausche je prekosil samega sebe

Zmagal je s silno večino 66,909 glasov, kar pomeni, da je prekosil samega sebe, kajti navzlic temu, da se je volitev udeležilo primeroma malo volilcev, znaša njegova večina nad 16 tisoč glasov več kot pa je znašala pred dvema leti, ko je bil prvič izvoljen za župana.

Župan Frank J. Lausche

Njegova takratna večina, ki je znašala 50 tisoč glasov, je bila do takrat rekord, ki ga ni pred njim dosegel noben drug županski kandidat, bodisi demokratske ali republikanske stranke.

Brezprimeren osebni triumf

Z drugimi besedami rečeno: Frank Lausche je politični čampijon Clevelanda, ki postavlja v senco vse osebnosti, ki so kdaj poprej v zgodovini mesta stopile v njegovo politično areno.

To je tem bolj značilno, ker Lausche ni bil nikdar slep strankar v ožjem pomenu besede, temveč je slej ko prej stal nad stranko, v koje vrstah se je udeleževal.

Njegova brezprimerna zmaga je torej v polnem pomenu besede osebni triumf za njega in za njegovo administracijo.

Samo Roosevelt je dobil enako večino

Politični komentator lista "Plain Dealer," Ralph Kelly, pravi, da se njegova včerajšnja zmaga more primerjati samo z enim slučajem v zgodovini mesta — enake masne podpore je bil leta 1936 deležen v mestu edino predsednik Roosevelt.

Kako je Lausche zajel ljudsko domišljijo, je razvidno iz dejstva, da je dobil večino v sleherni wardi razen ene — namreč 12. warda, ki je že več kot 25 let politična trdnjava republikanske stranke, katero skozi vso to dobo zastopa v mestni zbornici councilman Herman Finkle.

V dotični wardi prevladujejo zamorski državljani. Toda v dveh ali treh drugih wardah, kjer so zamorci odločilen ali zelo varen element, je Lausche, kot drugod po mestu, z lahkoto porazil svojega republikanskega nasprotnika.

71 procentov vseh glasov za Lauscheta

Analiza volitev in primerjava izida med 1941 in letos pokaže, da medtem ko je Lausche pred dvema leto-

ITALIJANSKI KRALJ BO Odstopil

NEAPELJ, 2. novembra. — Govori se, da bo maršal Badoglio naslovil na kralja Viktorja Emanuela poziv, da odstopi, in da bo enak poziv naslovljen tudi na prestolonaslednika Umbertoa.

Za vzrok se naveda, da je italijansko ljudstvo "naveličano" obeh. Domneva se, da bi v takem slučaju bil imenovan regentski svet in prestolonaslednikov 6-letni sin bi bil titularni kralj.

DNJEPR JE GROB ZA TISOČE NEMCEV

Rdeča vojska je zavzela mesto Kahovko ob ustju reke. Mnogo ujetnikov zajetih

MOSKVA, 3. novembra. — Četrta ukrajinska armada pod poveljstvom generala Tolbuhina je včeraj zavzela zgodovinsko mesto Kahovko, kjer je umrlo na tisoče Nemcev v valovih Dnjepra ali pa so obležali pod ruskim ognjem, ko so skušali zbežati na desni breg reke.

Neka druga nemška sila, ki so jo Rusi obkolili v ponedeljek in torej južno od Nogajске steppe, je bila vržena nazaj na obrežje Sivaškega morja in popolnoma uničena.

Obenem je Rdeča vojska pri perekopski ožini, kjer dan prej je zasedla mesto Perekop in započela odhod za Nemce, ki so zajeti na Krimu, začela prodirati proti jugu v notranjosti krimskega polotoka. Poročilo o tem prihaja z Berlina, medtem ko Moskva o tej borbi ničesar ne poroča.

Izid te borbe ni v dvomu. Nemci na Krimu (sodi se, da jih je tam ostalo kakih 90 tisoč, ako ne več), so obsojeni. Ako se ne bodo podali, jih bodo Rusi uničili, kajti zbežati ne morejo nikamor.

KONCERT GLASBENE MATICE

Prihodnjo nedeljo, 7. novembra priredi Glasbena Matica svoj jesenski koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Pričetek bo ob 7:30 uri zvečer, po končanem programu, se bo pa v prizidku razvila domača zabava. Ljubitelje lepega petja se opozarja, da si rezervira nedeljo za poset tega koncerta, ki obeta s svojimi izbranimi pevskimi točkami, nuditi obilnega užitka.

ma, ko se je udeležilo volitev okrog 250 tisoč volilcev, dobil 58 procentov in pol vseh oddanih glasov, pa je včeraj, ko je volilo 159,000 državljanov, glasovalo zanj 71 procentov vseh državljanov, ki so šli na volišče.

Kandidatura za governorja ali senatorja neizogibna

To med drugim pomeni, da je Lausche danes z ozirom na dejstvo, da je Cleveland največje mesto v Ohiju, najvažnejši in najvplivnejši demokrat v državi, in da je torej skoro neizogibno, da bo prihodnjič bodisi kandidat za governorja ali pa zveznega senatorja — za kar se bo pač odločil.

Governor in en zvezni senator se bosta v Ohiju volila prihodnjo jesen.

KOVAČIČ IN PRINCE Z LAHKOTO PRODRLA V SVOJIH WARDAH

Demokratje so prvič v teku 30 let dobili večino v mestni zbornici

Pri včerajšnjih mestnih volitvah je bil ponovno izvoljen councilman Edward J. Kovačič, zastopnik 23. varde v mestni zbornici skozi zadnje štiri leta. Tudi 32. varda, katero je doslej zastopal Anton Vehovec, bo še nadalje imela slovenskega councilmana.

Od državljanov te varde je bil namreč izvoljen dosednji pomožni okrajni prosekutor John J. Prince.

Tretji councilman slovenskega porekla je Edward Pucel v 10. varši, ki sploh ni imel protikandidata.

Novak in Lathy poražena

Kovačič in Prince sta prejela od volilcev svojih okrožij izrazito zaupnico, kajti zmagala sta z veliko večino glasov.

Kovačič je dobil 3,343 glasov, njegov proti-kandidat John M. Novak, tudi demokrat, pa 1,307.

Iz urada Združenega odbora južnoslovenskih Američanov

New York, N. Y., 25. oktobra 1943. — Louis Adamič, predsednik Združenega odbora južnoslovenskih Američancev je prejel iz Sydneya, Avstralija, od J. Kosoviča, tajnika Jugoslovanske izseljeniške zveze v Avstraliji, brzojavko, ki se glasi: "Avstralski Jugoslovanci pozdravljajo edinstvo Južnoslovenskih Američancev in visoko cenijo Vaš doprinos ameriški in zavezniški stvari in Vaše zanimanje za pomoč južnoslovenskim narodom v stari domovini. Delamo vse, kar je v naši moči, da obveščamo avstralsko javnost o pravi situaciji jugoslovanskega naroda in delovanju Narodne osvobodilne vojske. Podvzeli smo akcijo za neposredno pomaganje in podporo stvari našega naroda v stari domovini. Želimo, da dobimo informacije od Vas in Vaših tiskovin, posebno Vaši zadnji dve knjigi o Jugoslaviji. Pošljamo Vam pismo vse detajle."

New York, N. Y., 27. oktobra 1943. — Tekom zadnjih par tednov, je Louis Adamič, kot predsednik Združenega odbora južnoslovenskih Američancev pre-

Buy Your Share in "Our SUBMARINE CHASER"

Za Princa je bilo oddanih 4,279 glasov, republikanec Lathy, ki je kandidiral proti njemu, prejel samo 1,659 glasov. Zmaga Princa je tem bolj značilna, ker je to pot prvič kandidiral za javni urad.

Demokratje v kontroli

Za demokrate v Clevelandu so včerajšnje volitve zgodovinskega pomena, ker so prvič po preteku tridesetih let dobili kontrolo v mestni zbornici. To se je zgodilo, ker izmed devetih novih councilmanov, ki so izvoljeni, zmago na volišču, jih je osem demokratov.

Vseh sedežev v zbornici je 33, in od teh jih bodo tekom prihodnjih dveh let imeli demokrati 17, in med zmagovalci je poleg tega neodvisen republikanec Farnsworth, ki je izza svoje nastavitve lansko leto skoro do sledno glasoval z demokrati.

Na mesto, ki je bilo izpraznjeno s smrtjo sodnika Bella, je bil izvoljen David C. Meck, ki je dobil 38,767 glasov. Za isti urad so se potegovali tudi Edwin Bradley, James Cassidy in Elmer Patton.

Brez opozicije sta prodrla sodnika Joseph Artl in Perry Frey. Artl, ki je češke narodnosti, je dobil 98 tisoč glasov. Frey je dobil malo manj kot 100 tisoč glasov.

Ponovno je bil izvoljen klerk mestne sodnije Peter Henry, toda prvič po dolgih letih je imel osbro opozicijo od strani William J. Reichle-a.

V BOLNIŠNICI

V Glenville bolnišnici se nahaja poznani rojak Frank Blaznik, stanujoč na 1334 E. 55. St. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo, mi mu pa želimo skorajšnjo okrevanje!

Žimu generala Badoglia, dveh poznanih krvnikov neobranjenega jugoslovanskega naroda, je Louis Adamič, predsednik Združenega odbora južnoslovenskih Američancev, poslal generalu Dwight Eisenhoweru, vrhovnemu komandantu zavezniške vojske v Italiji, sledeči kabl:

"Pošljam Vam ta kabl kot predsednik Združenega odbora jugoslovanskih Američancev, v katerem je zastopanega več sto tisoč članov naroda, izmed katerih so mnogi zelo vznemirjeni radi dejstva, da sta italijanska generala Roatta in Ambrosio ostala v režimu Badoglia, ki je sedaj v zvezi z nami. Smatram za potrebno, da naglašam, da je obdržanje teh dveh fašističnih generalov posebno protivno ljudem jugoslovanskega porekla, ker sta dva fašistična generala direktno odgovorna za okrutne zločine v Sloveniji in Dalmaciji, kjer sta bila komandanta okupacijskih sil. Mnogi izmed nas ne moremo razumeti, čemu je potrebna igra s takimi posamezniki, kakor sta Roatta in Ambrosio, ki sta utrjena vojna zločinci. Oni so za Jugoslovane to, kar je Badoglio za Abesince."

S spoštovanjem, LOUIS ADAMIČ.

Žrtve Jugoslovanskega naroda zahtevajo, da bo njih pravica upoštevana in da bodo fašistični zločini kaznovani. V zvezi z obdržanjem generalov Roatta in Ambrosia v re-

Zmagovalci v tekmi za mestne sodnike

Zamorski sodnik Jackson je bil poražen. John E. Sweeney izvoljen

Mestni sodnik Perry B. Jackson, prvi zamorec v zgodovini Clevelanda, ki je kdaj sedel na mestni sodnji, je bil včeraj od volilcev poražen dasiravno se je zavzel zanj župan Lausche in v imenu dobrih plemenskih odnosov in edinstva priporočal njegovo izvolitev.

Volitve za sodnike so nepristranske, toda Jackson je politično republikanec in je bil imenovan za sodnika od gov. Brickerja. Če bi bil izid drugačen, ako bi bil Jackson demokrat, je težko reči.

Jacksona je porazil John E. Sweeney, demokrat in bivši državni tajnik, ki je dobil 56,752 glasov. Za Jacksona je volilo 52,024 državljanov. Ostala dva kandidata, ki sta se potegovala za isti urad, Gleason in Marton, sta skupaj dobila nekaj nad 37 tisoč glasov.

Na mesto, ki je bilo izpraznjeno s smrtjo sodnika Bella, je bil izvoljen David C. Meck, ki je dobil 38,767 glasov. Za isti urad so se potegovali tudi Edwin Bradley, James Cassidy in Elmer Patton.

Brez opozicije sta prodrla sodnika Joseph Artl in Perry Frey. Artl, ki je češke narodnosti, je dobil 98 tisoč glasov. Frey je dobil malo manj kot 100 tisoč glasov.

Ponovno je bil izvoljen klerk mestne sodnije Peter Henry, toda prvič po dolgih letih je imel osbro opozicijo od strani William J. Reichle-a.

V BOLNIŠNICI

V Glenville bolnišnici se nahaja poznani rojak Frank Blaznik, stanujoč na 1334 E. 55. St. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo, mi mu pa želimo skorajšnjo okrevanje!

Žimu generala Badoglia, dveh poznanih krvnikov neobranjenega jugoslovanskega naroda, je Louis Adamič, predsednik Združenega odbora južnoslovenskih Američancev, poslal generalu Dwight Eisenhoweru, vrhovnemu komandantu zavezniške vojske v Italiji, sledeči kabl:

"Pošljam Vam ta kabl kot predsednik Združenega odbora jugoslovanskih Američancev, v katerem je zastopanega več sto tisoč članov naroda, izmed katerih so mnogi zelo vznemirjeni radi dejstva, da sta italijanska generala Roatta in Ambrosio ostala v režimu Badoglia, ki je sedaj v zvezi z nami. Smatram za potrebno, da naglašam, da je obdržanje teh dveh fašističnih generalov posebno protivno ljudem jugoslovanskega porekla, ker sta dva fašistična generala direktno odgovorna za okrutne zločine v Sloveniji in Dalmaciji, kjer sta bila komandanta okupacijskih sil. Mnogi izmed nas ne moremo razumeti, čemu je potrebna igra s takimi posamezniki, kakor sta Roatta in Ambrosio, ki sta utrjena vojna zločinci. Oni so za Jugoslovane to, kar je Badoglio za Abesince."

S spoštovanjem, LOUIS ADAMIČ.

Žrtve Jugoslovanskega naroda zahtevajo, da bo njih pravica upoštevana in da bodo fašistični zločini kaznovani. V zvezi z obdržanjem generalov Roatta in Ambrosia v re-

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) — \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) — 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) — 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) — \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) — 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) — 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) — \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) — 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Časopis mora imeti dohodke — drugače ne more izhajati

Kot pri vsaki stvari, tako je tudi pri izdajanju časopisa dvojje strani—moralna in materialna.

Moralno stran so načela, za katere se časopis zavzema, jih tolmači v luči spreminjajočih se razmer, zagovarja in pospešuje.

Materijalna stran so dohodki, s katerimi mora časopis razpolagati, ako hoče uspešno vršiti svojo nalogo.

Takoj je torej jasno, da je materialna podpora vsake publikacije prvi pogoj njenega obstoja. Noben list ne more izhajati brez dohodkov; tudi ne more izhajati v taki obliki in popolnosti kot je zaželjivo, ako so njegovi dohodki premajhni.

Časopisi so raznih vrst. Recimo, veliki angleški listi dnevniki se vzdržujejo največ z oglasi. Razne strokovne ali poklicne publikacije se vzdržujejo s članarino posameznikov in organizacij. Listom, ki so glasila podpornih organizacij ni treba skrbeti, kje bodo dobili denar, ker člani plačujejo določeno vsoto za svoja glasila s svojimi asesmentii.

"Enakopravnost" ne spada v nobenega izmed zgoraj omenjenih razredov, temveč je list, ki je na celi črti odvisen za obstoj od svojih naročnikov in simpatičarjev, ki se strinjajo z njegovimi načeli in smernicami. Je samostojen list, kar pomeni, da ni udinjan nobeni posebni grupi, niti kakoli opeli idealogiji. Je delavski list, brez da bi bil doktrinarski—napreden, toda ne ekstremističen ali utopičen. Stal je in stoji na trdih tleh realnosti.

V teku svojega več kot petindvajsetletnega obstoja je bila "Enakopravnost" mnogokrat pod ognjem, tako od leve kot od desne. Reakcionarji so ji očitali, da je "rdeča," dočim se jo je od druge strani kritiziralo, da je premalo "delavska." Radi takih očitaj si nismo nikoli belili las. Naš rekord govori sam dovolj jasno.

Brez pretiravanja in samohvale lahko rečemo, da je čas—ki je koncem konca najvišji sodnik in zadnja instanca—razrešil vprašanje načel in smernic tega časopisa, in da je "Enakopravnost" v moralnem pogledu morda danes na višku. To vedo tudi tisti, od katerih ne pričakujemo, da bi to kdaj javno priznali.

Toliko glede moralne strani dela, ki ga je vršila "Enakopravnost" zadnjih petindvajset let, in katerega vrši še danes.

Ne moremo pa se tako pohvaliti z ozirom na materialno stran. V tem pogledu—to radi in brez sramu priznamo—so bila skoro vsa leta našega obstoja ena sama dolga borba za obstanek. In danes je ta borba vsled vojnih razmer—rastočih mezd in cen za material in potreščine, itd., itd.—postala malodane kritična. Naravnost povedano: dohodki lista se morajo zvišati, ali pa bo prisiljen v doglednem času prenehati izhajati. Ne jutri ali prihodnji teden ali mesece, ampak čisto lahko se zgodi, da leto dni od danes ne bo več "Enakopravnosti," ako se v tem pogledu položaj ne izboljša.

Kako naj se to zgodi?

Enostavno na ta način, da bodo posamezniki in skupine, ki se lista poslužujejo, začeli upoštevati trdo dejstvo, da sama naročnina krije jako malenkosten del stroškov, ki so zvezani z izdajanjem lista, in da bodo časopis podpirali ne samo z brezplačnimi dopisi in naznanili, temveč tudi s PLAČANIMI OGLASI in TISKOVINAMI, in morda tudi s PROSTOVOLJNIMI PRISPEVKI.

Vsak organizem, stvar ali bitje obstoji toliko časa, dokler obstoji potreba zanj. Kar se tiče slovenskih listov v Ameriki, vsi vemo, da je njih življenska doba odmerjena, toda od vseh mest je Cleveland zadnji, ki bi moral kapitulirati prej kot je treba. Ali bo tak list kot je "Enakopravnost," izhajal še pet, deset ali dvajset let, je od-

visno od naselbine, posameznikov in organiziranih skupin, ki želijo, da tak list ostane.

Dobro bi bilo, ako bi vi, ki te vrste čitate, o tem nekoliko razmišljali.

Kot naročnik lahko pomagate, ako naročnino plačujete TOČNO, ako pa niste naročnik, pa list vendar berete, bi ne bilo nič narobe, ako bi se sami naročili nanj. Ako ste trgovec, ne pričakujte ob vsaki priliki brezplačne reklame, ker ste nekoč potrošili par dolarjev za oglas. Kot član društva ali organizacije—podporne, kulturne, dobrodelne ali kakršnekoli—ne skrbite samo, da bo na list poslanih ducat dopisov, priporočil, zahval, itd., temveč glejte tudi, da bo društvo sklenilo list za njegovo sodelovanje GMOTNO podpreti, z oglasi, tiskovinami ali prispevki. Pomnite, da prav tako kot nihče drugi, tako tudi mi ne moremo plačati računov s plemenitimi nameni.

List je tukaj, da vam služi. Ampak služiti vam ne bo mogel, ako ne boste tudi vi, ki soglašate z njim, storili zanj nekoliko več kot ste v preteklosti. To rečemo naravnost in odkrito, ne da bi hoteli s tem vas ali same sebe poniževati. Kar smo navedli so dejstva, zato upamo, da jim boste dali tisto upoštevanje, ki ga zaslužijo.

UREDNIKOVA POŠTA

Jugoslavija mora biti demokracija

Cleveland, Ohio. — Naročnica sem dveh naprednih listov "Enakopravnosti" in "Prosvete", odkar izhajata. Rada čitam samo če mi čas dopušta. Zadnje čase se mi je pa Prosveta nekaj zamerila, ker je urednik Molek spremenil barvo.

Kar se tiče sedanjih bojev v Jugoslaviji, obstojita dve fronti—partizani in Mihajlovičevi četniki. Partizani se borijo za svobodo, Mihajlovič pa za kralja. Urednik "Prosvete" se zelo ogreva za Mihajloviča, za osvobodilno fronto pa ni še zapisal ene dobre besede v Prosveti, samo gerilci zmajujejo in Mihajlovič je junak. Ne pravijo zastoj v "Ameriški Domovini", da je tudi urednik Prosvete ž njimi. Je pač žalostno, da je zašel pod kraljevo klerikalno mareljo.

Kar se tiče lista "Ameriška Domovina", ta nasprotuje vsaki dobri in napredni stvari. Spominjam se na tiste čase, ko smo za republikansko združenje delali, koliko je bilo nasprotstva! Sedaj pa se ruje s svojimi pristasi proti Slovenskemu ameriškemu narodnemu svetu in blati njegove zastopnike.

Vsak trezno misleči človek mora spoznati kakaj se bori osvobodilna fronta; da se bori za svobodo in boljšo bodočnost. In kdo je ta fronta? Večina preprosti trpin, pa se dobijo izdajice, ki jim nasprotujejo in jih blatijo, da so komunisti in banditi. To delajo vsi tisti, ki bi radi videli, da bi prišla srbska vlada s kraljem na krnilo, tisti troti, ki so zbežali z milijoni iz domovine v težki uri, ter prišli sem, da tukaj upravljajo in vodijo propagando.

Zivela osvobodilna fronta. Zivela demokracija Jugoslavija! Agnes Strauss.

Lokalni odbor št. 2 JPO,SS

Cleveland, Ohio. — V zadnjih par dopisih smo čitali razveseljiva poročila našega agilenega blagajnika Joseph Okorna, ki nam podaja poročila kar se tiče finančne pomoči, ki jo prispeva naš narod potom lokalnega odbora št. 2 JPO,SS, ki posluje v st. clairskem okrožju.

Iz raznih velikodušnih prispevkov je razvidno, da se naš izseljeni narod še vedno spominja svojih dragih v stari domovini, ki danes ječe pod zavojem valčeve pete. Res žalostna prihajajo poročila iz naše prelope Slovenije. Eno poročilo je hujske od drugega. V resnici bi nam moglo srce okameneti, če bi pri vseh teh strašnih poročilih ostali brezčutni.

Jugoslovanski pomožni od-

bor, slovenska sekcija, katerega tvorijo najodličnejši naši rojaki in narodni delavci deluje popolnoma brezplačno, tako glavni odborniki kot zadnji odbornik katerega koli lokalnega odbora. In ne samo to, tukaj moramo pripomniti, da tudi vsi naši domači talenti, ki nastopajo pri raznih prireditvah lokalnih odborov, to store popolnoma brezplačno in do sedaj ni še nihče prejel kakšne plače ali nagrade za svoje sodelovanje.

Naš lokalni odbor št. 2 JPO je imel svojo prireditev v nedeljo 17. oktobra, ki je nad vse povoljno izpadla, za kar gre v prvi vrsti najlepša hvala zavodnemu občinstvu, ki se je v tako lepem številu odzvalo klicu odbora. Nikakor pa ne smemo pozabiti izreči najpriskrnejšo zahvalo vsem, ki so pri polpdanskem programu nastopili in tako velikodušno žrtvovali svoj čas. Imena vseh teh naših zavednih narodnih talentov so bila označena že v obeh lokalnih časopisih in tudi na programu, zato menda ni potrebno, da bi jih sedaj zopet imenovali, saj so vedno eni in isti. Vsi sprejmite v imenu naših trpečih tam doma najpriskrnejšo zahvalo in v svojih srcih pa imate sladko zavest, da ste tudi vi vsak po svoje doprinesli svoj delež v pomoč bednim rojakom v stari domovini.

Poleg teh pa izreka odbor najlepšo zahvalo vsem pošttrvalnim delavcem in delavkam, ki so ob vsaki priliki pripravljene delovati za dobro stvar. Tudi ti so skoro vedno eni in isti. To so naši pošttrvalni društveni delavci in delavke, katerim ni nobeno delo pretežko, kadar se gre za korist našega naroda. Naj jim bo na tem mestu izrečena tisočera zahvala za ves njih trud in da bi tako vneto delovali tudi v bodoče.

Vsi, ki delujemo pri tem lokalnem odboru, delujemo edino iz ljubezni do naših trpinov v stari domovini, da nam bo nekoč mogoče priskočiti na pomoč, kakor nam veleva slovensko in bratsko čuteče srce. Pričani smo, da nihče izmed nas ne deluje zato, da bi se njegovo ime nosilo po časopisih, ali da bi pričakoval od kje kakšno plačilo. Največje plačilo nam bo vsem, da smo storili svojo naravno in bratsko dolžnost napram onim, ki si sami v potrebi in bedi ne morejo pomagati. Plačilo nam bo zavest, da smo tudi mi pomagali otirati bratovske solze. S to zavestjo v svojih srcih, bomo lahko zaključili svoje delo.

Nikakor pa bi ne bilo prav, če bi ne omenili naših zavednih slovenskih žena, ki tako pridno hodijo sedaj od hiše do hiše in zbirajo prostovoljne prispevke.

Sedem let v "železnih pljučih"

Fred B. Smite se že sedem let nahaja v "železnih pljučih," ki ga držijo pri življenju, odkar je zbolel za infantilno paralizo, ki je paralizirala njegove dihalne organe. Smite, ki je sin čičaskega bogatstva, se je oženil, odkar je "jetnik" železnih pljuč, in slika ga predstavlja z njegovo družino.

Kot vam je že poročal naš blagajnik, so te pošttrvalne žene nabrale že kaj lepo vsoto in zavzele so se tako odločno, da pravijo, da ne bodo odnehale, dokler ne bo tisočak skupaj.

Vsa čast tem zavednim Slovenkam in prav lepa hvala tudi vsem darovalcem, ki se tako velikodušno odzivljejo s prostovoljnimi darovi.

Od strani našega lokalnega odbora št. 2 JPO,SS sprejmite v imenu naših trpinov v stari domovini najpriskrnejšo zahvalo za vse žrtve, ki ste jih do sedaj že doprinesli v ta namen. Le tako še naprej, dokler ne bo ta svetovna morija končana in takrat pa bo tudi naše delo končano. Bratje in sestre — na pomoč!

Lokalni odbor št. 2 JPO,SS, Frank A. Turek, tajnik.

SANSova podružnica št. 39 in veliki ljudski shod

Cleveland, Ohio. — Podružnica SANSa št. 39 je za St. clairsko okrožje, v kateri je včlanjenih do 40 društev in okrog 300 posameznikov. Ta podružnica prednjači v tem, da smo v njej zastopani ljudje različnih prepričanj, toda se vsi dobro razumemo in nič ne bo preveč rečeno, če povem, da se imamo kar radi med seboj.

Če se v čem takoj ne strinjamo, se debata nadaljuje toliko časa, da se sporazumemo. Ne spominjam se, da bi bila na naši seji izrečena niti ena žaljivka z ozirom na mnenje enega ali drugega. Ker spoštujemo toleranco, zato tudi dobro napredujemo.

Za predsednika imamo Leota Kushlana. Po pravici povedano, da je dobra poteza voliti v tak urad kakšnega advokata, katerega življenski poklic je paziti na legalnost in red, zato mu je igrača voditi seje po elementarnem redu ter bistro presojati in slediti izvajanjem govornikov. Vre to dela naš advokat in kaj hitro nas opozori, če smo izreda. Pazno sledita ob njegovi desnici in levi podpredsednik Krist Stokel in druga podpredsednica Josephine Zakrajšek.

Kakor Joseph Okorn in John Pollock rada prejemata in štejeta denar za pomožno akcijo, tako je naš tajnik John Sušnik ves zaljubljen v te dolarje. Kadar odpošlje denar iz domačih blagajne na glavni urad, se priporočilo, da je spet prazna blagajna, tako žalostno nakremži, da se nam zasmili in z združenimi močmi znašamo skupaj, da se spet lahko pohvali na prihodnji seji, da je odposlal kakih pet stotakov, kot po navadi na glavni urad.

Blagajnik Matt Lučić le potse dobro zavedamo, da nas v

delu čaka še velika naloga. Bilo bi kaj nesmiselno tritati čas na sejah zato, da bi se prekljali za kak prazen nič, ko od nas naši v domovini nestrpno pričakujejo in krvavo potrebujejo finančne in moralne pomoči. Vsi, kot eden neomajno podpiramo, cenimo in spoštujemo delovanje, ki ga vršijo naši, od Narodnega kongresa postavljeni voditelji: Adamič, Kristan, Zalar in drugi. Reveži so za svoje trdo, nesebično in pošteno delo v zahvalo še napadani. Toda, če bolj se vam bo godila krivica, toliko večji in bolj oboževani boste v naših očeh.

Te in še druge odlične govornike bomo imeli priliko slišati na velikem ljudskem shodu v nedeljo 14. novembra, ob tretji uri popoldne v Slovenskem narodnem domu.

Do tega dne bodo imeli naši odlični možje še kaj bolj zanimivega za povedati, kot si danes moremo predstavljati. Ravno sedaj je poročal po radiju Drew Pearson v svojih znanih "Predictions to Come", da je Cordell Hull—sedaj nahajajoč se v Moskvi, po uspešni konferenci—nešteto krat napil zdravico Jožetu Stalinu, rekoč: "Saj Rusi niso tako slabi, kot jih nekateri slikajo." Če naš ameriški tajnik tako misli o Rusih, potem smemo tudi mi storiti isto in se veseliti zmage Rusov in jugoslovanskih partizanov, brez bojazni, da bi nas kdo prišteval v vrste komunistov.

Ne pozabite prosim, na datum 14. novembra, ko se bo vršil veliki ljudski shod, na katerem ne bi smelo manjkati nobenega zavednega Slovenca.

Za publicistični odbor SANSa št. 39:

A. Simič.

Opomini glede racijoniranja

Procesirana hrana: Znamke X, Y in Z so dobre do 20. novembra. Zelene znamke knjižice št. 4, A B in C v veljavi do 20. decembra.

Gasolin: Znamka A—8 za tri galone skozi do 21. novembra in znamki B in C sta dobri za dva galona vsaka, dokler nista porabljeni.

Kurivno olje: Kupon št. 1 za novo sezono je veljaven sedaj za 10 galonov do 3. januarja.

Procesirana hrana: Modre znamke U V in W so še veljavne do 20. oktobra. Znamke X, Y in Z so dobre do 20. novembra.

Peči: Certificati za nakup peči za gretje ali kuho, bodisi na premog, drva, plin ali olje, se mora sedaj dobiti od lokalnih racijskih odborov.

SEZNAM

S KOM MORETE POMAGATI K ZMAGI

MASCOBE IN MASTNI ODPADKI
Prodajte vašemu mesarju

KOVINSKI ODPADKI
Povprašajte v vaši mestni dvorani

SHRANITE STARE CASOPISE
Pokličite PR. 6100 za odpremo

KOSITRNE SKATLJICE
— Operite jih
— Strite jih
— Shrinite jih
— Oddajte jih

na pristojna mesta za pobiranje

Pobiranje v Clevelandu:
na vzhodni strani:
prvo nedeljo v mesecu;
na zapadni strani:
tretjo nedeljo v mesecu

Moskovska konference razodeva vzne- mirjenost nacistov

Washington — Iz nacistične propagande zvonijo vznemirjenosti nacističnih voditeljev zaradi boljšajčega se sodelovanja med zedinjenimi narodi, ki so zrasli v prihod v Moskvo. Nacistični ministri Cordell Hull in Anthony Eden, ki so bili na konferenco treh zue-
nih ministrov, z Vjačesla-
m Molotovom.

Karajajoče vojaško in po-
razumevanje med za-
velesilami in Rusijo je
vznemirilo nacistične. Office
War Information poroča, da
nacistična propaganda začela
vrtati na boben že znane me-
je, v kolikor se tiče moskov-
konference.

Nacisti ponavljajo svojo sta-
vijo, da Anglo-Amerikanci
niso ničesar odrekli Stali-
nu, kar so preslabi. Da so pro-
Evropo, ali pa, da jo pro-
pajo. Da je njihov poskus
do-boljševizacije bolj-
šaka tako sramotna preva-
da, da ji noben pameten človek
more verjeti. Nacisti prav
poudarjajo, da ni no-
vesnega nesoglasja med
Anglo-Amerikanci in Rusi v
zakladu temeljne politike, ka-
kaj je popolno uničenje
Nemčije.

Agentura nemškega zunanje-
ga ministrstva NPD, ki pošilja
nacističnim predstavnikom v
Moskvo "navodila" preko
citirala Dr. Schmidta, ki je
nacistični zunanji ministerec,
ki je tudi v svoji častni-
konferenci govoril v smi-
slu smernic. Te propa-
gandne ideje so bile upo-
te tako za zunanji svet
Nemčije samo. Iz prej-
propagandne politike na-
pa je razvidno, da neko-
različno naglašajo motiv
boljševizma" kadar
različnim vrstam sluša-
Slušalce v inozemstvu so
dozdaj skušali plašiti s
prijetjem ruskih armad, do-
da ni nobene razlike
Anglo-Amerikanci in Ru-
si v pogledu "evropske ci-
lne". To nacistično po-
stavljanje, da imajo tako An-
glo-Amerikanci kot Rusi namen

uničiti Nemčijo, je bilo korist-
no, da oplašijo v nemškem narodu
vse one, ki bi se bili mogli iz-
neveriti nacizmu.

Značilno je, da so se začele
govorice o nemško-ruskem miru
— povsem očividno zasejane od
Nemcev samih — krožiti ravno
ob času ko so se pričele predpri-
prave za moskovsko konferen-
co, a nacisti so jih nato po-
novno zanikali, v cilju, da jih
ožive in ojačajo. Ta nemška za-
nikanja so bila vedno naslov-
ljena le inozemstvu, nikdar ne
domačemu prebivalstvu.

V zvezi s temi umetno zaseja-
nimi govoricami o rusko-nem-
škem miru in s svojo staro
"boljševiško grožnjo" je mini-
ster propagande Josip Goeb-
bels, v svojih zadnjih govorih
po ovinkih priznal, da je pri-
pravljen pogajati se z Anglo-
Amerikanci proti Rusiji. Dne 3.
oktobra je dejal:

"Prav nič ne dvomim, da bo
smatrala generacija, ki bo sle-
dila naši, v deželah Evrope, da
je največja sramota našega sto-
letja, da prepušča sedanji svet
v glavnem Nemčiji, katero pod-
pirajo le nekateri manjši zavez-
niki, to borbo proti nevarnosti,
ki ogroža ves kontinent. Nika-
kor ne trdim tega, ker pričaku-
jem, da nam bo prišla pomoč iz
onih krogov, ki bi nam jo mora-
li dati. Dovolj smo silni sami,
da vzdržimo na vzhodni fron-
ti."

Pričakovati je treba še dru-
gih poskusov, da se razbije mo-
skovska konferenca. Washing-
tonski opazovalci smatrajo na
podlagi prejšnjih izkušenj (po-
žar Reichstag-a, Katynski gro-
bovi, groblje v Vinici), da ne bi
bilo prav nič presenetljivo, ako
bi poskusili propagandno akci-
jo velikega stila, da bi le pote-
pili moskovsko konferenco. Pri-
pravljenost sklepanja miru bi
vrhu tega (bodisi da je pokazala
na le od nemške propagande ali
s strani nemške diplomacije)
mogla imeti po misljenju teh
opazovalcev še drugačen na-
men, namreč nov, brezupen po-
skus, prepričati javno mnenje
v zavezniških deželah, da so-
delovanje z Rusi, ali pa celo
koncesije napram njim, prav
zares niso potrebne, ker je prav
lahko končati vojno na najhi-
trejši način ako bi zavezniški le
hoteli izkoristiti pripravljenost
Nemčije, da se pobota z Anglo-
Amerikanci in z njimi sklene
takšen mir.

Ameriški ujetniki v Nemčiji

Gornje slike predstavljajo prizore v nekem taboru za vojne ujetnike v Nemčiji, kjer se na-
haja mnogo Amerikancev. Vzel jih je zastopnik mednarodne organizacije za pomoč vojnim uje-
tnikom, ki jo vodi YMCA. Zgoraj na levi vojni ujetniki prejemajo zavoje od svojcev, ki jih je do-
stavil Mednarodni rdeči križ. Spodaj so ujetniki v vrsti pred jedilnico. Na desni govori švedski
zastopnik YMCA z enim izmed voditeljev ameriških vojnih ujetnikov.

"OPATOV PRAPORŠČAK"

SPISAL FR. REMEC

(Nadaljevanje)

— Pustite to! Vi ste bili do-
bri z menoj, jaz pa sem vam
pošteno služil, torej sva bot.
— Verjemite, Rovane, jaz ne
vem ničesar, je vnovič začel
zatrjevati opat.

— Ste-li hodili preoblečeni za
tatinskega lovca k Polonici?
Da — ali ne?

— Da! je dihnol opat.

— Ste-li ukazali Jerneju Ko-
su in njegovim hlapcem, da so
ugrabili Polonico in njeno ba-
bico?

— Da! je zopet rekel opat, a
koj pristavi! Obtoženi sta bili
čarovništva, zato sem ju dal za-
preti.

— In kaj se je potem zgodi-
lo? je vprašal Rovane.

— Ničesar ne vem — meni je
samemu neumljivo, kaj se je

moglo zgoditi, je zagotavljal o-
pat.

— Prisezite pri živem Bogu
in pri zveličarju svoje duše, da
ničesar ne veste, prisezite na
svojo plemsko čast in na svo-
je poštenje.

Opata je spreletel zopet mraz,
a le trenotek je omahoval, po-
tem pa dvignil roko in zaklical
slovesno:

— Prisegam!

Zdaj pa se je prirnila nezna-
na ženska v ospredje in s hripa-
vim glasom zakričala:

— Lažete, lažete — opat je
po krivem prisegel — duhovnik
je po krivem prisegel!

Vse je sililo k tej ženi! Tudi
opat je stopil k nji, istotako
Rovane in Matijo.

— Kdo si ti? je vprašal Ro-
van žensko.

— Na pristavi služim. — Go-
spod opat me pozna — ti lju-
dje tudi.

— Če praviš, da je opat po
krivem prisegel — moraš tudi
vedeti, kaj se je zgodilo, je re-
kel Rovane.

— Seveda vem, saj sem vse
sama videla. Oj, in kar se je to
noč zgodilo, se je zgodilo že
večkrat.

Ženska je natančno vse opi-
sala, kar se je zgodilo na pri-
stavi. Trepetaje radi take gro-
zote so jo poslušali ljudje —
trepetal je tudi opat, a tajiti ni
mogel.

— Satan vseh satanov, je za-
kričal Rovane ves iz sebe, ko je
ženska končala svoje pripove-
dovanje. Jeza mu je dala ne-
znanske moči. Zgrabil je opata
za vrat in ga z enim mahom
treščil ob tla. In vsi so planili
na opata in ga začeli bit s pest-
mi in mu pljuvali v obraz.

Rovane je bil iztrgal meč iz
nožnice in ga zavihtel, da bi o-
pata ubil, a priskočil je Matija
in ga zadržal.

— Ne, ne, je zakričal in u-
jel Rovana za roko. Ubiti ga ne
smemo — opat je in vse bi nas
ob glavo deli, če bi ga ubili.

— Zaslužil je smrt že davno,
je zaklical skliučeni starček, ki
je gospodaril v ti koči.

— Mi ga ne smemo soditi. Ko
je bil stokrat zaslužil smrt —
kaznovali bi samo nas. Mi smo
le kmetje, in on pa duhovnik.
Cesarski sodniki ga moramo na-
znaničiti, ta naj ga sodi.

Matija se je moral dolgo tru-
diti, predno je ljudi prepričal,
da bi jih zadela strašna kazen,
če bi opata ubili. Naposled se
mu je to vendar posrečilo. Ro-

van je spravil svoj meč in obr-
nivši se k postelji, se je jokaje
sklonil nad Polonico ter poljub-
ljal njeno blede lice. Matija pa
je sunil opata z nogo in mu u-
kazal:

— Vstanite in spravite se od
tod!

Počasi se je opat dvignil s
tal. Niti besedice ni črnil, ali
iz njegovih oči so švigali pla-
meni najstrehovitejšega so-
vrastva. Ker je čutil, da je mi-
nila največja nevarnost, se mu
je vrnil tudi pogum in ošabno
je stopal mimo ljudi iz koče.
Nihče ga ni oviral, od postelje
se je samo čulo Rovanova šep-
tanje.

— Jaz te maščujem. Poloni-
ca, jaz te maščujem!

XIX.

Od vasi do vasi je letela vest
o dogodkih na samostanski pri-
stavi pri Križni vasi in med
kmetiskim ljudstvom je začelo
tako vreti, da je opat oborožil
vse svoje ljudi in od sosednih
grajščakov izprosil pomoči. Vsa
samostanu pripadajoča poslo-
pja so bila zastražena in tudi v
šentlambertske grajščino je o-
pat poslal dvajset zanesljivih
mož, da bi varovali vojvodino
Virido in njegovo sestro Mar-
gareto. Vzlic temu pa je opat
trepetal. Ni se samo bal, da iz-
ve vojvoda Viljem za njegovo

divjanje in da pride opat An-
gelus vizirat samostan — še v
večji meri se je bal, da se spun-
tajo kmetje. In ta strah je bil
opravičen, kajti v neki noči se
je na štirih koncih pristave pri
Križni vasi pojavil rdeči petelin.
Kmetje so bili pristavo užgali.

Rovane in Matijo sta se bila u-
maknila na smreško grajščino
pri Zatični. Preletelo je več dni,
predno je Rovane premagal bo-
lest, ki mu jo je povzročila Po-
loničina tragična smrt, a čim je
prišel zopet k sebi, je tudi brez
odlašanja začel delati priprave
za maščevanje.

Matija je hodil po vaseh in
previdno netil plamen jeze, ki
je bil nastal med kmetiskim
ljudstvom. Pravil je ljudem, ka-
ko razkošno in zapravljivo žive
samostanci, in kmet, ki je mo-
ral rediti samostance, je s tem
primerjal svojo lastno uprav-
pasje življenje. Dopovedoval je
ljudem, da so vsi ljudje ustvar-

jeni enako in imajo zato enake
pravice, ter jim kazal, kako kri-
čeča krivica je to, da so kmetje
sužnji, tisti pa, ki pravijo, da
so kristusovi namestniki, jih
tlačijo in molzejo neusmiljeno,
izkoriščajo njihovo delo in uži-
vajo vse sladkosti življenja.

Čez nekaj časa je začel hodi-
ti z Matijo tudi neki tujec, slok,
mlad mož — Hugon Alba, ube-
gli menih, katerega je bil Ro-
van rešil iz samostanske ječe.

Zivel je tedaj na grajščini
Svibno, kjer je poučeval oskrb-
nikove otroke, na Rovanova po-
ziv pa je prišel na grad Smre-
ko, da bi pomagal pri odstra-
nitvi opata Lindeka. Hugon Al-
ba je med kmeti vzbudil šele
pravo nezadovoljnost, ker je na
svojih potih in pri skrivnostnih
sestankih obiral tudi verske
strune ter ljudi prepričal, da so
menihi pokvarili Kristusovo ve-
ro in da kupujejo z vero.

(Dalje prihodnjč)

HAVE YOU A SON OR DAUGHTER?

There's nothing you
wouldn't do to give them
the unequalled advantages
life in a free America pro-
vides. Yet... will you
be able to give them these
advantages when the time
comes?

You will—if you start
saving for it now. You
won't—if you let the
money you're making now

slip through your fingers.
So start saving or increase
your savings. Invest every
cent you can in U. S. War
Savings Bonds. Regularly!
War Bonds are the best
all-around investment the
world has ever seen. They
can't go down in price.
Ten years from now, you
get back \$4 for every \$3
you invest now.

YOU'VE DONE YOUR BIT --- NOW DO YOUR BEST!

BUY MORE BONDS THROUGH THE PAYROLL SAVINGS PLAN

This advertisement is a contribution to America's all-out war effort by

Ako iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne
potrebščine

ne pozabite najprej pogledati v
kolono naših malih oglasov!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA
INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V
TEM DNEVNIKU IŠČEJO ... POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da
ste videli tozadevni oglas v Enakopravnosti

All Over The World

DOLG

Povest

CIRIL DREKONJA

(Nadaljevanje)

Z njimi je kazal neko dostojanstvo. Klobuk je imel postojen nazaj, da se je svetilo izpod njega visoko, jasno čelo. "Plešeš, Nanica?" jo je nagovoril.

"Sem. In ti, Tone kje si bil?"

"Pri Seljanih; saj veš, pri domači mizi." Njegov obraz se je smehljaj. Gledal je Nanico in tople so bile njegove oči.

"Si kaj vesela?" jo je vprašal nadalje. Dekle mu je poki-malo v smehu in sklonilo za trenutek glavo.

"Veš, kupil sem ti malenkost za spomin, tako da se prijateljstvo ne pozabi."

"Sem daj!"

Fant je segnil v žep in ji ponudil prebiralco.

"Iskal sem te na trgu pred cerkvijo, bila si z domačimi. Nisem se hotel mešati med vas. Pa lani si me vprašala po odpustu."

V nasmehu je izustil Tone očitek. Nanica ga je pogledala, ni se opravičila.

Godec je odrezal mazurko. Može so odhajali. Fantje so zahtevali poskočnico. Zopet so jeknili glasovi po zadušnem prostoru. Poživljena godba je dvignila mladino v nov vrtnec. Med Nanico in med visokega fanta se je mahoma zaril Feliks. Pograbil je dekle in se zavrtel z njim med pare. Nanica se je begoma ozrla; mrzel, skoraj odpovedujoč pogled je poslala Tonetu, nato je utonila v gneči.

Visoki fant je obstal kakor prikovan. Vse se je zgodilo tako naglo, da se je zavedel komaj čez čas. Z nasmehom je pozdravil Nanico; smehljaj se je še potem, ko mu je izginila izpred oči, vendar je smeh dobil takrat grenke črte. Ozrl se je okoli sebe, da bi pogledal, če ga nihče ne opazuje in če ni nihče opazil, kaj se je zgodilo. Okoli njega je vrtelo, se gnetlo vse vprek. Stal je na mestu še nekaj časa, nato si je poiskal pot med gnečo in vrvežem. Odšel je počasi, nekoliko sključen v dobrodružnost. Nasmeš na obrazu je zakrival pritaženo bolečino in razočaranje njegove duše.

Harmonika je za čas utihnila. Oglasila se je pesem. V spodnjih prostorih so peli Seljani. Veljali so za najboljše pevce.

Le špilajte, muzikanti, moje srce je žalostno, igrate se med sabo fanti, katr' dekleta ljubite.

Nanica je stala na izpraznjenem plesišču. Družbo ji je delal Feliks. Ljubeznivo se ji je smejal in govoril v gostih besedah. Nanica je pogledovala vanj, a uho je poslušalo pesem. Mehko je segal v višino prvi glas. Poznala ga je. Vedela je, da poje Tone. Čutila je, kako prihaja glas globoko iz srca. Trepetal je na rahlo v klicu:

"Moje srce je žalostno."

Samo ona in tisti, ki je pel visoki glas, sta razumela pesem.

Nanica se je zganila, kakor da bi se hotela nečesa otresti, nato je rekla:

"Pojdiva k mizi!"

Seljani so zapeli drugo, veselo:

"Kaj boš ti, kaj boš ti, za mano hodil!"

Glasovi so rezali zrak; v prešerni pesmi ni bilo tiste duše kakor v prvi.

Solnce se je nagibalo k zato-

nu. Ljudje so se razhajali. V gruči se se odpravljale posamezne vasi proti domu. Tudi Položani so se namenili domov. Spreddaj so šli v skupini fantje, nekoliko zadaj so jim sledila dekleta. Ne mladeniči ne dekleta niso bili zgovorni. Hodili so umerjeno. Rahel, tu in tam pretrgan pogovor je prepletal obe družbi. Vsi so čutili, da se vrača praznik v vsakdanjost, da sledi veselju otropelost. Vsakdo je mislil rajši sam zase, kakor da bi govoril.

Andrej je bil teman. Grizel ga je spomin na čokatega samotarja z zelenimi dokolenicami. Neznano silo je videl v njem. Nikoli prej ni mislil nanj, nikdar še mu ni bil na poti, danes se je zasekal v njegovo misel, kakor bi udaril s sekiro. Kaj mu je naredil? Kaj mu hoče? Sam ni vedel odgovora. Pač, plesal je s Štefanijo; a je lahko, če sam ni hotel. In Štefanija, zakaj je bila pozneje od ljudna ž njim? Jo je mar oni bolje zabaval in napajal? "Štefanijo ni več, niti besede ne!" tako je sklepal v srcu. Uvel, že razneseni cvet na prsih ga je zasklel. Pograbil ga je z roko in ga vrgel v stran, da bi ne bilo ne misli ne spomina.

Prvi v fantovski družbi je hodil France. Molčal je največ; niti v paru ni maral iti. Med dekleti je bila zadnja Zagričarjeva Angela. Še se ni popolnoma strnila s tovarišicami. Čutila je, da je najmlajša, in čeprav jo dekleta niso zapostavljala, se je zapostavljala sama. Stopala je samotna, kot privešek od zadaj, in prav ji je bilo, da ni bilo treba dajati odgovora s še nespretnim jezikom. V duhu je živeli minuli dan; nekaj misli je posvetila tudi Andreju.

Okoli mize se je nabralo nekaj moških iz vasi, poznih gostov. Dragar in Košan s Pologa sta se bila zamudila domov grede pri vinu. Dragar je sedel košato na stolu, poleg njega se je čiščal Košan.

V gostilni pri Andreju se sedelo še omizje ki so bili vsakodnevni gosti pri Andreju. Niso bili to pivci, ki pijejo za lasten denar. Nekateri izmed njih ga niti imeli niso, da bi si iz svoje-ke žepa privoščili kozarec pijače. Njihovo opravilo je bilo, da so pogledali vsak dan parkrat v gostilno, ali ni tam obsedel kak hribovski bahač ali kak mešetar, da se mu pridružijo in pijejo na njegov račun. Ti vinski paberkovalci so bili premeteni in izkušeni. Znali so voditi pogovor, hvalili so gosta, njegovo bogatijo in veljavo. Če se je vračal kmet s sodnje, kjer se je tožaril, so zabavljali čez nasprotnika, ga oblagali s primkami, iznašali njegove slabe lastnosti. Zopet so pritrjevali, kako je pravica na strani tega, kako je gotovo, da bo tožba njegova. Poveljevanje in zagovarjanje in imelo uspeh. Deležni so bili pijače. Ako je odšel prvi gost in je prišel v gostilno njegov nasprotnik, so se oprileli tega. Udarili so po tistem, ki so ga prej hvalili.

Gostilničar Andreja je vodil gostilno, da je bilo vsem prav. Ostajal je vedno v ozadju. Kvečjemu je na stavljeno vprašanje molče prikimal. Bal se je zamere na vse strani. Nikoli ni raznašal besedi, ki jih je slišal med gosti, nikoli se ni postavil

Domačini na Pacifiku so naklonjeni Amerikancem

Štirje ameriški letalci so bili nedavno sestreljeni v teritoriju, ki se nahaja v območju japonske kontrole v južnem Pacifiku, ampak domačini so bili zelo prijazni z njimi, in skrbeli so zanje, dokler niso bili v stanu vrniti na svoje baze v čolnih izgumija. Po štirih dneh na morju jih je opazil neki mornariški aeroplan, nakar so bili rešeni. Slika jih predstavlja s pilotom rešilnega letala.

FREE MARKET FOR RANCH FRUIT

SAN FRANCISCO—The city's first "Free Ranchers Market" turned out to be a huge success with 19 tons of pears and apples being sold before noon. Here, some of the multitude, who attended, bid for boxes of fruit seen stacked on truck. Designed to save a goodly part of the fruit crop now threatening to rot on the trees because of a shortage of cannery help, the "Free Market" will funnel the fruit to household canners who cannot drive to the orchards.

NAMED AMBASSADOR TO RUSSIA

WASHINGTON, D. C.—Succeeding Admiral William H. Standley, who resigned recently, W. Averell Harriman (above), lend-lease expeditor in Great Britain, has been named U. S. Ambassador to the U.S.S.R.

odločno na stran enega ali drugega. Nekaj pa je bilo, vsakdanje goste, zabavnike je rad trpel, saj so mu pomagali prazni-ti sode.

Tudi ta večer so bili vaški gostje na delu. Podžigali so Dragarja:

"Ti, Dragar, znaš", se je oglasil eden izmed njih. "vse krave prodaš dražje ko drugi."

"Ha, pri meni se ne baranta; toliko daj, ali pa pojdi! Lahko delam tako; blago imam, da je kaj in pa sile nimam po denarju, sile."

Dragar se je ozrl mogočno po omizju in je pogledal po zadnjih besedah posmehljivo Košana. Ta se je napol oslanjal na mizo tako, da je bil obrnjen proti Dragarju.

"Res, blago imaš in pa, sile nimaš", mu je pritrjeval in kimal z glavjo.

"Res je, kar praviš", je mrmrlo omizje.

Dragar je naltal. Prazno steklenico je pomolil molče Andreu, ki je odhitel z njo skozi vrata in se takoj vrnil s pijačo.

"Rečem vam", je nadaljeval Dragar, "trdni smo pri nas, Ti Andreja, ali se greš merit z menoj pri denarju?"

"Kako naj se merim s tabo," je odgovoril pohlevno gostilničar. "Ti litrčki, ki jih prodam na dan, me še niso obogatili."

"Nihče ne more ponášati s tabo," je pritrtil glas izmed pivcev.

"Res, nihče," je prikimal Košan.

"Pa, Jermol bi se kmalu lahko," je pomislil drugi pivec.

"In Zagričar je tudi težak," je dostavil tretji.

Dragar je zrasel. Prijel je kozarec in udaril z njim po mizi, da se je vino razlilo. Ročno je prihitel Andreja ter pobrisal med steklenico in kozarci.

"Jermol da se bo meril z mano? Zagričar da je težak? Naj prideta, ha, pa se bomo merili! Naj le prideta!"

CLEVELAND ORCHESTRA
Erich Leinsdorf, dirigent
SEVERANCE četrtek, 4. nov., 8:30
DVORANA sobota, 6. nov., 8:30
HELEN TRAUBEL, soprano
Ves program Wagnerjevih del.
v Severance dvorani CE. 7300

Dragar je bil že vinjen. Divje so mu gledale oči, ko se je oziral naokoli in zahteval pritrjevanja ter hvale.

Takrat je vstopil v izbo Zagričar s Pologa. Velik je bil, da se je moral skloniti, ko je stopil skozi vrata. Ustavil se je sredi izbe in se razgledal po pivcih.

"Ho, ti Zagričar si tu!" ga je pozdravil Andreja. "Kako pa, da tako pozno? To ni v tvoji navadi."

Mali oglasi

Farmers Poultry Market
Vogal SUPERIOR in E. 43rd St.
KOKOSI, RACE, GOSKE,
PURMANI IN JAJCA
Prodajamo na debelo za ohcete in priredbe.

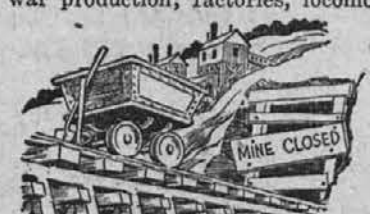
Pridite in oglejte si
našo zalogo novih spomladanskih zastorov in "draperies."
PARKWOOD HOME FURNISHINGS
7110 St. Clair Ave.
Odperto ob večerih

Zakrajsek Funeral Home, Inc.,
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENDicott 3113

A pumping station is wrecked by explosives. It was being used by the Nazis to keep the mines free from water. The unwilling workers were mining ore for German war production; factories, locomotives, river boats. Now the mines will be idle for months.

Six shots are heard from the public square. Tomorrow there will be six new graves in the village churchyard; six homes have been ruined—homes that once were as happy as yours. Keep your homeland free from conquering spoilers. Work every day and buy War Bonds every pay day. WSS 741K U. S. Treasury Dept.

REAL DISCOVERY FOR HIGH BLOOD PRESSURE

Dangerous High Blood Pressure (Essential Hypertension) is usually marked by distressing symptoms such as dizziness, throbbing headaches, sleeplessness and nervousness. If disregarded, this may lead to Heart Trouble, Stroke, Paralysis, Hardening of the Arteries or Kidney Trouble. Diamonex, discovery of a heart specialist, is designed to quickly aid in the relief of these distressing symptoms.

A Chicago resident says: "I suffered from High Blood Pressure for several years with increasingly severe throbbing headaches, dizziness and shortness of breath. I showed the Diamonex formula to my doctor and, on his advice, tried the treatment for two weeks under identical conditions as previous treatments. Within only three days my bad headaches and dizzy spells were gone. My high blood pressure was reduced and I sleep fine."

Diamonex goes directly to work in three different ways to aid in the relief of these dangerous symptoms. Results are speedy—within as short a time as two weeks sufferers often find that Diamonex has accomplished 75% of the total reduction possible with this formula. If you suffer from High Blood Pressure you may try DIAMONEX without risking a penny. To introduce this wonderful treatment to a million new sufferers this liberal trial offer is made for a limited time only.

Send only \$1.50 to the Diamonex Company, 318-A North Michigan Ave., Chicago, Illinois for a full TWO weeks supply of genuine DIAMONEX, prepaid. Use Diamonex according to the simple directions for only two weeks. If, at the end of that test period you are not delighted with results your money will be refunded immediately on request. There are no strings or conditions—you owe it to yourself to make this wonderful test at once. Write today as this offer is fully guaranteed.

Za delavce

ISČE SE POMOČNIKE
KOVASKE POMOČNIKE
SHEAR POMOČNIKE

tudi

ROUGH BRUSACE
DIE POLISHERS

Plača od ure poleg "overtime"

STEEL IMPROVEMENT &
FORGE CO.
970 E. 64 St.

OBRAMBNA TOVARNA
BO OTVORILA NOVO RESTAVRACIJO ZA DELAVCE
Dobro dela so še na razpolago za

moške in ženske

Dobra plača od ure; dobri obedi, in uniforme.
NE ODLASAJTE
Zglasite se pri
Fred Schilforth

Cleveland Pneumatic
Aerol
20001 EUCLID AVE.

Ženske za snaženje

podnevi ali ponoči

TEDENSKA PLAČA

Zglasite se v
EMPLOYMENT OFFICE
THE MAY CO.

Mali oglasi

Želim kupiti

hišo s 5 ali 6 sobami, vse v prvem nadstropju; ali dvo-nadstropno hišo s 10 sobami. Mora biti v dobrem stanju. Med E. 185. cesto in 210. cesto. Plačam v gotovini. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče IV. 4499.

Čedno opremljeno

sobo se odda v najem enemu ali dvema dekletoma. Vprašajte na 1144 Norwood Rd., ali pa pokličite HE. 2783.

V najem

se odda stanovanje s 5 sobami, "fire-place," fornez in kopalnica. Najemnina \$35 mesečno. Poizve se na 672 E. 152 St.

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. HE. 3028
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežla. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 E. 61 St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730

CE POTREBUJETE
nova streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopij in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave.
CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

OGLAŠAJTE V
"ENAKOPRAVNOSTI"

Za delavce

PRIPRAVNI MOSKI za RESTAVRACIJSKO DELO
Izkušnja ni potrebna
Preiščite to priliko
Zglasite se pri
Fred Schilforth

Cleveland Pneumatic
Aerol
20001 EUCLID AVE.

TEŽAKI

STROJNI OPERATORJI
Fantje nad 16 letom
Visoka plača od ure ali od komada

CHICAGO PNEUMATIC TOOL CO.
1241 E. 49 St.

NE-DRAŽVLJANI
Hotel Statler

ima službe za:
PRALCE
LINEN SORTERJE
ELEKTRIČARJE
OILER
STALNEGA KURJAČA
ZIDARJA
STREŽAJA
PORTERJA
BUS BOY—TERRACE SOR Operatorja za stroj za pomivanje posoda. — Tedenska plača. Zglasite se pri EMPLOYEES ENTRANCE Zadaj za hotelom, soba št. 338 dnevno od 9 - 6 pop.

MOŠKE IN ŽENSKO

se potrebuje za
splošna tovarniška dela
6 dni v tednu
48 ur dela na teden
Plača za ZACETEK
Moški 77½c na uro
Ženske 62½c na uro
Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, ste fizično sposobni za delo, ga imamo za vas.
Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.
National Carbon Co., Inc.

Help Sponsor a Fighting MOTOR TORPEDO BOAT!

OSKRBNICE
Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zv. šest večerov na teden
DOWNTOWN:
750 Huron Rd. ali
700 Prospect Ave.
PLAČA \$31.20 NA TEDEN
Delni čas:
1424 Argonne Rd.,
South Euclid
Tri ure dnevno, 6 dni na teden
PLAČA \$9.90 NA TEDEN
Delni čas:
1588 Wayne Rd., Rocky River
Tri ure dnevno, 6 dni na teden
PLAČA \$9.90 NA TEDEN
Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne prijavljajte
EMPLOYMENT OFFICE
ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno
razen ob nedeljah
Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELLE TELEPHONE CO.
700 Prospect Ave.
Soba 401

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE. ENDicott 0583

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

COLLINWOODSKI URAD:

452 East 152nd Street

Tel: KENmore 3118

Help Sponsor a Fighting DESTROYER!

